

prima instanță: I. Maxim
instanța de apel: N. Traciuc, M. Anton, Iu. Cotruță

nr. 2ra-144/17

ÎNCHEIERE

18 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Igor Groza și Vasile Grăsun

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Igor Groza împotriva Societății pe Acțiuni „Moldasig”, Vasile Grăsun și Boris Iorga cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Igor Groza și menținută hotărârea primei instanțe

constată:

La 22 iulie 2014 Igor Groza a depus cerere de chemare împotriva SA „Moldasig”, Vasile Grăsun și Boris Iorga cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 11 august 2013, aproximativ la ora 13:30, Igor Groza se deplasa din direcția or. Cahul pe partea dreapta a carosabilului spre satul Colibași, aflându-se la volanul automobilului de model „BMW” cu numărul de înmatriculare CH AT 639, cu viteza de 50 km/h.

Ajungând în satul Manta a fost tamponat de un autocamion de model „Volkswagen Caddy” cu numărul de înmatriculare CH BE 454, care a intrat pe partea dreapta a carosabilului.

Menționează că după tamponare din camion au ieșit 4 persoane care au început să împingă mașina într-o ograda din apropiere. După cum se comportau și cum mergeau era evident că erau în stare de ebrietate.

Remarcă că după accident el imediat a telefonat la organele de poliție și a anunțat despre producerea accidentului.

Explică că la locul accidentului s-au apropiat doua persoane pe nume Vasile Grăsun și Boris Iorga, care au comunicat că la volanul automobilului se afla Boris Iorga, iar proprietarul autocamionului este Vasile Grăsun.

Menționează că ultimii i-au propus să nu anunțe organele de poliție, propunându-i-se de a se înțelege amiabil, însă nu el a acceptat propunerea.

Relatează că Vasile Grăsun i-a comunicat că au sărbătorit onomastica sa, motiv din care la volanul automobilului său se afla Boris Iorga.

Evidențiază că până la sosirea poliției Boris Iorga a părăsit locul accidentului, prezentându-se doar a doua zi, unde a dat explicații.

Afirmă că peste vre-o 20 minute s-a apropiat și colaboratorii poliției care au efectuat măsurări la locul accidentului rutier.

A fost cercetat locul accidentului rutier, dar procesul - verbal de cercetare la fața locului a fost întocmit a doua zi, la 12 august 2013.

La 20 august 2014, a fost întocmit proces - verbal cu privire la contravenție prin care s-a invocat săvârșirea de către Boris Iorga a contravenției prevăzute de art. 234 Cod contravențional.

Indică că au fost întocmite doua dosare contravenționale care au fost remise spre examinare Judecătoriei Cahul.

Notează că prin hotărârea din 03 octombrie 2013 a fost anulat procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința lui Boris Iorga învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 243 Cod contravențional și încetat procesul, din motivul neprezentării agentului constatator în ședința de judecată.

Explică că s-a adresat către CA „Moldasig” SA în vederea achitării despăgubirii, însă a primit refuz, întrucât agentul constatator nu a întocmit un proces verbal cu privire la contravenție și că nici nu a fost identificat vinovatul în producerea accidentului.

Consideră că vinovat de comiterea accidentului rutier este Vasile Grăsun, proprietarul autocamionului de model „Volkswagen Caddz” cu nr. de înmatriculare CH BE 454 și Boris Iorga, persoana care se afla la volanul autocamionului în momentul producerii accidentului rutier.

Consideră că luând în considerație ca accidentul rutier este un caz asigurat, conform Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicole, pagubă pentru prejudiciul cauzat în rezultatul accidentului rutier, urmează a fi încasată de la CA „Moldasig” SA.

Afirmă că compania de asigurare până în prezent nu a achitat despăgubirile respective, motivând că de către colaboratorii de poliție nu a fost prezentat procesul verbal de constatare a accidentului, însă a fost întocmit dosarul de daune și procesul verbal de constatare a daunelor, comunicându-i-se în formă verbală că prejudiciul este estimat în sumă de 11218,21 lei.

Indică că, nefiind de acord cu suma respectivă a apelat la un expert independent și anume la Centrul de Expertize Independente „Cexin” care au evaluat prejudiciul în sumă de 30294 lei.

Consideră că Vasile Grăsun și Boris Iorga i-au pricinuit pagube morale prin faptul că au produs accidentul rutier și că au părăsit locul accidentului.

Astfel, prin acțiunile și inacțiunile lor nu a avut posibilitate să încaseze de la CA „Moldasig” SA prejudiciul material cauzat în rezultatul accidentului rutier, din

care motive consideră că prejudiciul moral urmează a fi estimat în sumă de 25000 lei.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 166-167 CCP.

Solicită încasarea prejudiciului prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată.

La 19 octombrie 2015, Igor Groza a depus cerere de concretizare a pretențiilor prin care a solicitat constatarea faptului producerii accidentului rutier la 11 august 2013 a automobilul de marca „BMW” cu n/î CH AT 639 și autocamionul de marca „Volkswagen Caddy” cu n/î CH BE 454, recunoașterea vinovăției lui Boris Iorga în producerea accidentului rutier, recunoașterea pagubei materiale în sumă de 30294 lei evaluată în baza raportului de evaluare a Centrului de expertize independente „Cexin” și recunoașterea neîntemeiată cu privire la evaluarea pagubei efectuată de CA „Moldasig” SA, încasarea în mod solidar de la Vasile Grăsun, Boris Iorga și CA „Moldasig” SA a prejudiciului în sumă de 30294 lei și cheltuielile de efectuare a expertizei în sumă de 980 lei, încasarea în mod solidar de la Vasile Grăsun, Boris Iorga și SA „Moldasig” a prejudiciului moral în mărime de 25000 lei, încasarea în mod solidar de la pârâți a penalității în sumă de 2019,27 lei și dobânzii de întârziere în sumă de 3714,46 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 02 februarie 2016 a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Igor Groza.

A fost încasat de la Vasile Grăsun în beneficiul lui Igor Groza prejudiciul material în mărime de 30294 lei și cheltuielile de judecare a pricinii în mărime de 4888,82 lei constituie din cheltuieli pentru asistența juridică în mărime de 3000 lei, taxa de stat în mărime de 908,82 lei și alte cheltuieli în sumă de 980 lei.

În rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2016 a fost respinsă cererea de apel declarată de Igor Groza și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 02 februarie 2016.

La 28 noiembrie 2016 Igor Groza a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2016 prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei recurate și casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea respingerii pretențiilor privind încasarea pagubei morale, penalității și dobânzii de întârziere cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie încasat din contul lui Vasile Grăsun paguba morală în sumă de 25000 lei, penalitatea în sumă de 2019,27 lei și dobânda de întârziere în mărime de 3714,46 lei.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Indică că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material în sensul că nu s-a adevărit ca a existat o întârziere și că nu au fost prezentate probe în susținerea pretenției cu privire la încasarea prejudiciului moral.

Consideră ca paguba morală, aceasta urma a fi încasată de la Vasile Grăsun și Boris Iorga, deoarece ei se fac vinovați de producerea accidentului rutier și prin faptul că au părăsit locul accidentului.

Indică că prin acțiunile și inacțiunile acestora nu a avut posibilitate de a încasa de la compania de asigurare prejudiciul material cauzat în rezultatul accidentului rutier și respectiv, nici nu a avut posibilitate să-și repare automobilul.

Explică că cerințele privind achitarea penalității și dobânzii de întârziere au fost înaintate către toți părții, inclusiv SA „Moldasig” și au fost întemeiate în conformitate cu art. 6 alin. (6) din Legea nr. 407-XVI cu privire la asigurări, art. 629, 619, 1328 alin. (3) Cod Civil.

La determinarea perioadei pentru care urma a fi încasată penalitatea menționează că se conduce de art. 268 lit. a) Cod Civil, potrivit căruia clauza penală urmează a fi încasată pentru perioada anterioară a acțiunii, dar nu mai mare de șase luni. Penalitatea se stabilește în mărime de 0,1 % pentru fiecare zi de întârziere, conform art. 6 alin. (6) din Legea nr. 407-XVI cu privire la asigurări, iar dobânda de întârziere în conformitate cu art. 619 Cod civil.

La 01 decembrie 2016, Vasile Grăsun a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2016, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârii primei instanțe, considerându-le ilegale și neîntemeiate.

Indică că pricina a fost reținută spre judecare cu încălcarea normelor de competență jurisdicțională.

Explică că atât domiciliul său, cât și cel al lui Boris Iorga este în raionul Cahul, iar accidentul rutier și presupusa cauzare de daune s-a produs în raionul Cahul.

Consideră că hotărârea contestată este contrară prevederilor art. 43 alin. (2), lit. b) CPC care prevede că instanța strămută pricina la o altă instanță dacă pe parcursul judecării, s-a constatat că pricina a fost reținută spre judecare cu încălcarea normelor de competență jurisdicțională.

Menționează că în urma accidentului rutier din 11 august 2013, de pe traseul R-34, în sat. Manta, r-nul Cahul, produs între automobilele BMW cu nr. de înmatriculare CH AT 639, condus de Igor Groza și automobilul de model Volkswagen Caddy cu nr. de înmatriculare CH BE 454, care îi aparține cu drept de proprietate, condus de Boris Iorga, nu s-a constatat cine este vinovat de producerea accidentului rutier.

Afirmă că legea prevede expres, care sunt temeiurile răspunderii delictuale și anume art. 1398 alin. (1) Cod civil.

Reiterează că Igor Groza a fost prezent la pronunțarea hotărârii prin care a fost anulat procesul-verbal cu privire la contravenție, însă nu a contestat-o.

Consideră că hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 02 februarie 2016 este contrară prevederilor art. 23 alin. (4), art. 12 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006.

Indică că instanța nu s-a pronunțat asupra ilegalității faptului că Igor Groza, apelând la serviciile Centrului de expertize independente „Cexin” pentru evaluarea

prejudiciului cauzat automobilului în urma accidentului rutier din 11 august 2013, nu a fost nici el înștiințat despre efectuarea expertizei și nici CA „Moldasig” SA, astfel examinarea automobilului fiind efectuată în lipsa reprezentantului CA „Moldasig” SA.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 19 septembrie 2016, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 55 Vol. II), însă careva date despre recepționarea acesteia de către recurenți, la materialele dosarului, lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2016, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Igor Groza, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Igor Groza nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Igor Groza, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Igor Groza ca inadmisibil.

Totodată, examinând temeiurile recursului declarat de Vasile Grăsun în raport cu materialele pricinii, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că și acesta este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu dispozițiile art. 430 CPC, sunt în drept să declare recurs părțile și alți participanți la proces; martorul, expertul, specialistul, interpretul și reprezentantul, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

Prin urmare, norma dată stabilește expres cercul persoanelor care sunt în drept să declare recurs.

După cum denotă materialele dosarului Vasile Grăsun la 04 martie 2016 a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 02 februarie 2016, care prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016 a fost restituit, din motiv că ultimul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 aprilie 2016, emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, încheierea dată rămânând în vigoare prin neatacare.

În conformitate cu art. 429 alin. (4) CPC nu pot fi atacate cu recurs deciziile de trimitere a cauzei la rejudecare ce nu se supun nici unei căi de atac, nici hotărârile în a căror privință persoanele indicate la art. 430 nu au folosit calea de apel, din moment ce legea prevede această cale de atac.

Raportând la caz aceste prevederi legale, se va reține că restituirea cererii de apel depusă de Vasile Grăsun, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, rămasă irevocabilă, se asimilează cu nefolosirea căii de atac apelul, dat fiind faptul că apelul nu a fost judecat în fond de instanța de apel.

Ca consecință, se constată că Vasile Grăsun, nefolosind calea apelului, prin prisma art. 429 alin. (4) CPC, nu este în drept să atace nici decizia instanței de apel cu recurs.

În conformitate cu prevederile art. 433 lit. c) CPC cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

Față de cele ce preced, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Vasile Grăsun este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 429 alin. (4), 430, 433 lit. a), c) 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursurile declarate de Igor Groza și Vasile Grăsun, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Iurie Bejenaru